

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepřacované znění)

(KOM(2008) 815 v konečném znění – 2008/0244 (COD))

(2009/C 317/21)

Zpravodajka: **paní LE NOUAIL-MARLIÈRE**

Dne 1. dubna 2009 se Rada, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (přepřacované znění)

KOM(2008) 815 v konečném znění – 2008/0244 (COD).

Specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 25. června 2009. Zpravodajkou byla paní LE NOUAIL-MARLIÈRE.

Na 455. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 15. a 16. července 2009 (jednání dne 16. července 2009), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 154 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry

1.1 Výbor se obává, že příliš restriktivní či nedostatečně otevřený rámec představuje nepřímou podporu nejvíce autoritativním a nejméně demokratickým režimům, a souhlasí s přepracováním a zlepšením směrnice o minimálních normách pro přijímání, avšak opět uvádí několik doporučení předložených ve svých předchozích stanoviscích, zejména ve své reakci na zelenou knihu o budoucím společném evropském azylovém systému ⁽¹⁾ a na akční plán pro budoucí společný azylový systém ⁽²⁾.

Co se týče přijímání žadatelů o azyl, návrh na přepracování směrnice by měl podporovat „společné“, a nikoli „minimální“ normy a měl by obsahovat ochranné doložky pro normy uplatňované členskými státy, které nejlépe dodržují základní práva žadatelů o mezinárodní ochranu, o postavení uprchlíka či o podpůrnou ochranu, zvláště co se týče:

- zaručení přístupu na území;
- svobody výběru místa, kde je podána žádost o azyl a o ochranu;
- nejprve posouzení postavení vycházejícího z úmluvy a poté posouzení podpůrné ochrany, a to pouze v případě, že podmínky požadované pro první postavení nejsou splněny;

(1) Viz stanovisko EHSV ze dne 12. března 2008 k zelené knize o budoucím společném evropském azylovém systému, zpravodajka: paní LE NOUAIL-MARLIÈRE (Úř. věst. C 204, 9.8.2008).

(2) Viz stanovisko EHSV ze dne 25. února 2009 ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Plán politiky pro azyl – Integrovaný přístup k ochraně v celé EU, zpravodaj: pan PARIZA CASTAÑOS, spoluzpravodajka: paní BONTEA (Úř. věst. C 218, 11.9.2009).

- nenavrácení v případě, že je žadatelův život v zemi původu či v poslední tranzitní zemi ohrožen;

- odvolání s odkladným účinkem opatření na vyhoštění, dokud rozhodnutí nevydá příslušný soud, aby toto právo na opravné prostředky bylo plně účinné v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (viz odstavec 4.8.1 níže);

- zvláštní ochrana nezletilých či těch, kteří jsou za ně považováni;

- respektování autonomních práv osob a zvláště práva žen podat žádost o ochranu.

1.2 Výbor si přeje, aby v případě nezletilých bylo systematicky uváděno, že „nejlepší zájem dítěte“ musí být chápán v **souvislosti s čl. 3 odst. 1 Mezinárodní úmluvy o právech dítěte (čl. 22 odst. 1)**.

1.3 „Zadržení“ by se mělo využívat jako poslední možnost, když jsou všechny alternativy vyčerpány, avšak nikdy bez rozhodnutí příslušného soudu a vždy v souladu s právy na obhajobu podle Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

1.4 Kompetentní nevládní organizace, které působí v oblasti lidských práv, by vždy měly mít přístup k žadatelům o ochranu a žadatelé by měli mít vždy možnost využívat soudní a humanitární pomoc, ať již poskytovanou státy či nevládními organizacemi.

1.5 Výbor vyzývá členské státy, aby urychlily jednání s cílem přijmout postupem spolurozhodování s Evropským parlamentem toto přepracování, které Evropské unii umožní důstojně vyřizovat žádosti o ochranu, které jí předkládají žadatelé o azyl.

1.6 Výbor se zasazuje o založení podpůrného úřadu pro členské státy pro otázky azylu a mezinárodní ochrany, pokud tento úřad umožní urychlit rozdělení povinností týkajících se přijímání a ochrany mezi členskými státy EU, docílit transparentnosti při přijímání žadatelů o azyl či o mezinárodní ochranu, využít zkušeností sdružení a organizací pomáhajících žadatelům o azyl či o mezinárodní ochranu a zlepšit postupy individuálního posuzování.

2. Úvod a shrnutí návrhu Komise

2.1 Společný evropský azylový systém byl vytvořen ve dvou různých fázích. První fáze začala na zasedání **Evropské rady v Tampere** v roce 1999 po schválení Amsterodamské smlouvy, která vtiskla imigrační a azylové politice rozměr Společenství. Tato fáze byla završena v roce 2005.

2.2 **První fáze** umožnila dosažení pokroku při přípravě směrnice o azylu, určité zlepšení spolupráce členských států a pokrok související s větším rozměrem azylu.

2.3 **Druhá fáze** vytváření společného evropského azylového systému započala zahájením **Haagského programu**, který byl schválen v listopadu 2004 a který stanoví, že do roku 2010 bude muset být dosaženo hlavních cílů společného evropského azylového systému prostřednictvím přijetí nástrojů a opatření zaměřených na větší harmonizaci a zlepšení norem ochrany, aby mohl být zaveden společný evropský azylový systém (CEAS).

2.4 Před přijetím nových iniciativ vypracovala Komise v roce 2007 **zelenou knihu** ⁽³⁾, aby zahájila diskusi mezi různými institucemi, členskými státy a občanskou společností ⁽⁴⁾ a na jejím základě pak přijala Plán politiky pro azyl. Ten definoval plán pro příští roky a byla v něm uvedena opatření, která měla Komise přijmout v rámci provádění druhé fáze CEAS.

⁽³⁾ KOM(2007) 301 v konečném znění, 6. června 2007.

⁽⁴⁾ K tomuto tématu se EHSV vyjádřil ve svém stanovisku ze dne 12. března 2008 k zelené knize o budoucím společném evropském azylovém systému, zpravodajka: paní LE NOUAIL-MARLIÈRE (Úř. věst. C 204, 9.8.2008).

2.5 Do tohoto kontextu zapadá směrnice, jejíž změnu zde Komise navrhuje a kterou přijala Rada dne 27. ledna 2003 a EHSV k ní vypracoval stanovisko ⁽⁵⁾.

2.6 Hlavním cílem tohoto návrhu je zajistit žadatelům o azyl lepší normy zacházení, co se týče podmínek přijímání, které by jim zaručily důstojnou existenci v souladu s mezinárodním právem. Dalším důvodem pro pokračující harmonizaci vnitrostátních úprav podmínek přijetí je omezení fenoménu druhotného pohybu žadatelů o azyl mezi členskými státy potud, je-li tento pohyb dán rozdílnými politikami členských států pro přijímání žadatelů.

2.7 Návrh rozšiřuje možnost uplatnění směrnice, aby do ní byly zahrnuty osoby žádající o podpůrnou ochranu. Dále stanovuje, že se směrnice použije na všechny druhy azylového řízení a na všechny zeměpisné oblasti a zařízení, v nichž se žadatelé o azyl zdržují.

Dále je jeho cílem usnadnit přístup na trh práce. Předpokládá, že žadatelé o azyl získají přístup k zaměstnání po uplynutí nejvýše šesti měsíců od podání žádosti o mezinárodní ochranu, a stanovuje, že zavedení vnitrostátních podmínek týkajících se fungování trhu práce nesmí omezovat přístup žadatelů o azyl k zaměstnání.

2.8 Záměrem návrhu je zaručit, aby přístup k materiálním podmínkám přijetí umožňoval „odpovídající životní úroveň pro zajištění zdraví a živobytí žadatelů o azyl“. Za tímto účelem ukládá členským státům povinnost, aby při poskytování finanční podpory žadatelům o azyl přihlížely k výši sociální pomoci poskytované státním příslušníkům.

2.9 Návrh zajišťuje, že zadržení bude povoleno provádět pouze z výjimečných důvodů stanovených směrnicí.

2.10 Dále zaručuje, že bude se zadržovanými žadatelé o azyl zacházeno důstojně a v souladu se zásadami lidskosti, s úctou k jejich základním právům a podle mezinárodního a vnitrostátního práva.

2.11 Návrh upravuje zavedení vnitrostátních opatření k neprodlené identifikaci zvláštních potřeb.

Dále obsahuje četné záruky pro nastavení takových podmínek přijetí, jež budou odpovídat zvláštním potřebám žadatelů o azyl.

2.12 Co se týče úplného provedení a zkvalitnění vnitrostátních systémů, návrh obsahuje několik opatření, jejichž cílem je zajistit návaznost monitorovacího procesu a posílit úlohu Komise jakožto strážkyně právních předpisů EU.

⁽⁵⁾ Viz stanovisko EHSV ze dne 28. listopadu 2001 k návrhu nařízení Rady stanovujícímu minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, zpravodaj: pan MENGGOZZI, spoluzpravodaj: pan PARIZA CASTANOS (Úř. věst. C 48, 21.2.2002) [není k dispozici v češtině].

3. Obecné připomínky

3.1 Výbor souhlasí s pozitivním vývojem, o němž návrh Komise usiluje v oblasti podmínek přijímání osob žádajících o mezinárodní ochranu, a rovněž s vůlí harmonizovat vnitrostátní ustanovení a rozšířit možnost uplatnění podpůrné ochrany. Nicméně připomíná, že je nezbytné vždy individuálně posuzovat situaci každého žadatele, a to i ve fázi určení členského státu příslušného k podrobnému posuzování žádosti, a uvažovat o podpůrné ochraně pouze tehdy, pokud nejsou splněny požadované podmínky pro první postavení vycházející z úmluvy (postavení uprchlíka).

3.2 Výbor podporuje cíl, jakým je zajištění důstojné existence pro žadatele o ochranu a usnadnění jejich integrace do hostitelské země ⁽⁶⁾ a jeho konkretizace prostřednictvím přístupu na trh práce po uplynutí nejvýše šesti měsíců, aniž by vnitrostátní podmínky pro přístup na trh práce mohly stanovit neoprávněná omezení (čl. 15 odst. 2), a to v naprostém souladu se základními právy žadatelů o azyl či o mezinárodní ochranu, jak by pro evropské pozitivní právo mělo vyplývat z čl. 23 odst. 1 Všeobecné deklarace lidských práv ⁽⁷⁾, z Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech (články 2, 9, 10, 11 a 12), z Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 118 o rovnosti nakládání s cizinci a vlastními státními příslušníky v sociálním zabezpečení, z Evropské sociální charty, z Listiny základních práv a svobod Evropské unie a z Ženevské úmluvy o ochraně uprchlíků ⁽⁸⁾. Totéž platí pro poskytnutí sociální pomoci a rozlišení podmínek pro ubytování podle zvláštních potřeb osob a rovněž pro širší pojetí rodinných vazeb žadatele a pro nezbytnost jejich řádného zohlednění při posuzování jeho žádosti.

3.3 Co se týče obecných zásad a odkazů na mezinárodní dokumenty, které se zaměřují na uznání a ochranu základních práv osob v tísni a zadržení žadatelů o mezinárodní ochranu, podle Ženevské úmluvy a konkrétně jejího článku 26 o svobodě pohybu a článku 31 o uprchlících, kteří se nezákonně zdržují v zemi, do které se uchýlili ⁽⁹⁾, jak připomíná Komise v odůvodnění (v odstavci 16), nelze nikoho zadržet pouze proto, že žádá

⁽⁶⁾ Viz stanovisko EHSV ze dne 28.11.2001 k návrhu nařízení Rady stanovujícímu minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, zpravodaj: pan MENGOZZI, spolupřevodaj: pan PARIZA CASTAÑOS (Úř. věst. C 48, 21.2.2002) [není k dispozici v češtině].

⁽⁷⁾ „Každý má právo na práci, na svobodnou volbu zaměstnání, na spravedlivé a uspokojivé pracovní podmínky a na ochranu proti nezaměstnanosti.“

⁽⁸⁾ Z roku 1951.

⁽⁹⁾ Ženevská úmluva, článek 31: „Smluvní státy se zavazují, že nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejí přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost.“

o mezinárodní ochranu. Zadržení by se tedy mělo provádět pouze v případech absolutní a řádně zdůvodněné nutnosti a nemělo být považováno za přijatelný postup za okolností, kdy žadatel nemá podvodné či vyhýbavé úmysly.

3.4 Co se týče nezletilých dětí, Výbor souhlasí s opatřeními stanovenými směrnicí pro plnění jejich zvláštních potřeb. Poznamenává, že odkaz na Úmluvu OSN o právech dítěte z roku 1989 by byl přesnější, kdyby kromě článku 37 ⁽¹⁰⁾ byl systematicky uveden také čl. 3 odst. 1 ⁽¹¹⁾, a nikoli pouze pojem „nejlepší zájem dítěte“, o němž je známo, že může vést k odlišným výkladům.

3.5 Výbor rovněž věnuje velkou pozornost systematickému využívání možností odvolání žadatelů o azyl či uprchlíků týkajících se soudních či správních rozhodnutí, které se jich týkají. Nicméně konstatuje, že odvolání musí mít systematicky odkladný účinek, aby bylo platné.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Informace (kap. II čl. 5)

4.1.1 Výbor doporučuje toto doplnění: „členské státy informují rodinné příslušníky žadatele o azyl o možnosti podat žádost odděleně“.

4.2 Zadržení a podmínky zadržení (kap. II čl. 8–11)

4.2.1 Podle názoru Výboru musí obecné pravidlo pro zacházení s žadatelí o ochranu vycházet z článku 7 návrhu směrnice, který uvádí, že je třeba upřednostňovat zásadu svobody pohybu osob a jiné řešení než zadržení.

4.2.1.1 To znamená, že k zadržení žadatelů (**článek 8**) může a smí dojít pouze za těchto výjimečných podmínek:

— **pokud je žádost o azyl podána přesto, že žadatelé byl předběžně oznámen výkon rozhodnutí o jeho vyhoštění;**

— za účelem rozhodnutí o jeho žádosti o azyl v rámci postupu, který má stanovit, zda měl právo vstoupit na území, a **to v případě zadržení či umístění do čekací zóny.**

⁽¹⁰⁾ Článek 37 se týká konkrétně zadržení.

⁽¹¹⁾ Mezinárodní úmluva o právech dítěte, čl. 3 odst. 1: „Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.“

4.2.1.2 Výbor je toho názoru, že kromě těchto dvou případů nesmí být žádný žadatel o azyl zadržen a rozhodnutí o zadržení nemůže být v žádném případě odůvodněno nezbytností „zjištění, potvrzení nebo ověření jeho totožnosti nebo státní příslušnosti“ a rozhodně ne z důvodu „zajištění důkazů, na nichž je jeho žádost o azyl založena a jež by se jinak mohly ztratit“.

4.2.1.3 EHSV navrhuje změnit formulaci v přepracovaném čl. 9 odst. 5 takto: „Důvody pro trvání zadržení přezkoumává v přiměřených časových odstupech z **úřední povinnosti a na žádost dotyčného žadatele o azyl soudní orgán, jakmile to vyžadují okolnosti nebo jsou dodány nové informace, které mají dopad na zákonnost zadržení.**“

4.2.2 Podle EHSV by podmínky zadržení měly zajistit humánní zacházení a respektování základní lidské důstojnosti. Co se týče podmínek zadržení (**článek 10**) ve zvláštních zajišťovacích zařízeních, které nejsou věznicemi, bylo by oprávněné, aby byl žadatel ubytován společně se státními příslušníky, kteří nepožádali o azyl, pouze tehdy, pokud k tomu dá dotyčná osoba **písemný souhlas (čl. 10 odst. 1)**.

4.2.3 Vzhledem k různým druhům zadržení v jednotlivých zemích Evropské unie je třeba upřesnit, že Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a další organizace mohou komunikovat s žadateli a navštěvovat je ve všech místech, kde jsou zadržováni (**čl. 10 odst. 2**), a stejná formulace by měla být uvedena i v **čl. 10 odst. 3**.

4.2.3.1 Jak již Výbor učinil ohledně návrhu na přepracování nařízení Dublin II o kritériích a postupech pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států⁽¹²⁾, zasazuje se o to, aby žadatel o mezinárodní ochranu bylo podáváno oznámení v jeho jazyce či v jazyce, o němž prohlásil, že mu rozumí, a to i prostřednictvím soudního tlumočníka či úředně ověřeného překladu, jak je uvedeno v čl. 10 odst. 3.

4.2.4 Za účelem jednotnosti textu je třeba výraz „žadatelé o azyl“ nahradit výrazem „**žadatelé o mezinárodní ochranu**“ (**čl. 11 odst. 4**).

4.2.5 EHSV vítá zákaz zadržení nezletilých osob bez doprovodu (přepracovaný čl. 11 odst. 1) a souhlasí s tím, že osoby se zvláštními potřebami v zásadě nesmějí být zadrženy (přepracovaný čl. 11 odst. 5).

⁽¹²⁾ Viz strana 115 v tomto čísle Úředního věstníku.

4.3 *Školní docházka a vzdělávání nezletilých osob, zaměstnání a odborné vzdělávání (kap. II čl. 14–16)*

4.3.1 Cílem návrhu směrnice je usnadnit a urychlit integraci žadatelů v jejich hostitelské zemi. Školní docházka nezletilých osob, zaměstnání a odborné vzdělávání k tomu přispějí.

4.3.1.1 V tomto duchu Výbor soudí, že je třeba co nejvíce urychlit zapojení nezletilých do vzdělávacího systému, přičemž lhůta „tří měsíců“ se zdá příliš dlouhá a měla by být zkrácena na **dva měsíce (čl. 14 odst. 2)**.

4.3.2 Výbor schvaluje iniciativu Komise, podle níž by žadatelé o azyl mohli získat přístup na trh práce nejpozději do šesti měsíců, a považuje za nutné omezit prostor pro výklad čl. 15 odst. 1 upřesněním, že „Členské státy zajistí, aby měli žadatelé **skutečně** (...) přístup na trh práce“, což předpokládá přístup k sociálním službám pomáhajícím žadatelům o zaměstnání.

4.3.2.1 Výbor uznává, že opatření týkající se přijímání mohou být užitečné jak pro stát, tak pro žadatele o azyl, pokud dávají tomtu žadateli možnost získat jistou soběstačnost.

4.3.3 Výbor připomíná své stanovisko⁽¹³⁾ k první směrnici o přijímání a zdůrazňuje, že „příslušníkům třetích zemí svěřeným do péče přijímajícího státu musí být poskytnuta co nejširší odborná příprava, a to ze dvou důvodů: za prvé bude mít tato odborná příprava pozitivní dopad na rozvoj země, odkud pocházejí, v případě, že by se tam navrátili. (...). Za druhé proto, že pokud tyto osoby zůstanou v členském státě, odborná příprava, která jim bude poskytnuta, usnadní jejich přístup na trh práce.“ V této souvislosti Výbor považuje za nezbytné vymezit prostor pro výklad článku 16 v členských státech tím, že bude stanovena přímější a podrobnější formulace: „členské státy **povolují a organizují** přístup žadatelů o azyl k odborné přípravě, ať již mají tyto žadatelé přístup na trh práce, či nikoli.“

4.4 *Obecná ustanovení o materiálních podmínkách přijetí a o zdravotní péči (článek 17)*

4.4.1 Výbor doporučuje upřesnit, že normy platí i tehdy, pokud jsou použity opravné prostředky.

⁽¹³⁾ Viz stanovisko EHSV ze dne 28. listopadu 2001 k návrhu nařízení Rady stanovujícímu minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, zpravodaj: pan MENGOZZI, spoluzpravodaj: pan PARIZA CASTAÑOS (Úř. věst. C 48, 21.2.2002) – směrnice 2003/9/ES [není k dispozici v češtině].

4.4.2 EHSV souhlasí s přepracovaným čl. 17 odst. 5, který by měl zvýšit úroveň materiálních podmínek přijetí v těch členských státech, v nichž je v současné době nedostatečná.

4.5 Omezení nebo odnětí dávek plynoucích z materiálních podmínek přijetí (kap. III čl. 20)

4.5.1 Výbor vyjadřuje znepokojení nad takovým opatřením v případě, kdy žadatel o azyl „již ve stejném členském státě podal jinou žádost o azyl“. Z praxe totiž vyplývá, že po první žádosti může následovat žádost o přezkoumání odůvodněná dodáním dodatečných informací o situaci žadatele či předložením dalších dokumentů; proto by byl žadatel velice znevýhodněn, kdyby byl vyloučen za systému materiálních podmínek přijetí. Z toho důvodu Výbor žádá **zrušení této formulace (čl. 20 odst. 1 písm. c)**.

Toto opatření je navíc očividně v rozporu s obecným záměrem návrhu na přepracování „nařízení, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany“⁽¹⁴⁾ a upravuje, které stanovuje.

4.5.2 EHSV vítá návrhy na omezení možností pro odejmutí dávek plynoucích z materiálních podmínek přijetí v přepracovaném čl. 20 odst. 2 a návrh na posílení ustanovení v přepracovaném čl. 20 odst. 4, jež má zajistit poskytování minimálních materiálních podmínek přijetí všem žadatelům o azyl.

4.6 Ustanovení týkající se osob se zvláštními potřebami (kap. IV odst. 21–24)

Výbor si přeje, aby v případě nezletilých bylo systematicky uváděno, že „nejlepší zájem dítěte“ musí být chápán v **souvislosti s čl. 3 odst. 1 Mezinárodní úmluvy o právech dítěte (čl. 22 odst. 1)**.

4.7 Oběti mučení a násilí (článek 24)

4.7.1 Výbor zastává názor, že obětem mučení a násilí a osobám s tělesnými a duševními problémy se musí dostat péče ve vhodném zdravotním zařízení.

4.7.2 V případě nutnosti jim musí být povolen přístup do specializovaných středisek. Do přijímacích zařízení či zařízení, kde probíhá zadržení, musí mít přístup všeobecní a specializovaní zdravotníci a kompetentní zdravotníci musí mít možnost vyšetřit a poskytnout zvláštní péči žadatelům o mezinárodní ochranu, přičemž jejich kompetence musí být uznána obecným zdravotním systémem platným v přijímajícím státě.

4.7.3 Ačkoliv EK nenavrhl žádné změny k článku 13, který umožňuje členským státům z důvodů ochrany veřejného zdraví nařídít lékařské vyšetření žadatelů, Výbor připomíná, že povinné testování na HIV porušuje řadu lidských práv, zvláště právo na soukromí⁽¹⁵⁾. Testování by nemělo být podmínkou pro povolení ke vstupu na území či zahájení postupu žádosti o azyl osob, které žádají o mezinárodní ochranu. Obecněji by při lékařském vyšetření měl být žadatel odpovídajícím způsobem informován v jazyce, kterému rozumí (viz odstavec 4.2.3.1), a měly by být poskytnuty záruky pro souhlas, poradenství a zachování důvěrnosti a rovněž pro odpovídající lékařské prohlídky a léčení.

4.8 Opravné prostředky (kap. V čl. 25)

4.8.1 Výbor se zasazuje o to, aby členské státy měly povinnost zajistit žadatelům právní pomoc (čl. 25 odst. 2), považuje však za nutné upřesnit, že **odvolání má odkladný účinek (čl. 25 odst. 1)**, jinak by ztratilo veškerou funkčnost⁽¹⁶⁾.

V Bruselu dne 16. července 2009

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Mario SEPI

⁽¹⁴⁾ KOM(2008) 820 v konečném znění je předmětem stanoviska EHSV ze dne 16.7.2009 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracování), zpravodajka: paní LE NOUAIL-MARLIÈRE (CESE 443/2009 – SOC/333. Nachází se v témže vydání).

⁽¹⁵⁾ Jak je mimo jiné uvedeno v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

⁽¹⁶⁾ Rozsudek Gebremedhin v. Francie, ESLP ze dne 26. dubna 2007: Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod Rady Evropy, 1950, články 3 a 13, nevratná škoda, k níž může dojít v případech rizika mučení nebo špatného zacházení, je právo na ochranu plně odkladné. Odstavce 66 a 67; <http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documentId=816069&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649>.